

Dosarul nr. 2ra-1513/20

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Taraclia (jud. S. Uzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Alexandr Lisița împotriva Liceului Teoretic „Ivan Vazov” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 2 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care au fost respinse apelurile declarate de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov și de Alexandr Lisița și menținută hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul Taraclia, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 9 octombrie 2018, Alexandr Lisița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liceului Teoretic „Ivan Vazov” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordinului nr. 34 din 20 august 1990, a fost angajat în calitate de profesor de educație fizică, la Școala medie nr. 4 din or. Taraclia, ulterior fiind redenumită în Liceul Teoretic „Ivan Vazov” din or. Taraclia.

În anul 2000, a fost ales în funcție electivă în calitate de președinte al Consiliului Raional al Federației Sindicale a Educației și Științei Taraclia.

A comunicat că în perioada anilor 2000 până în septembrie 2018, dânsul desfășura activitatea pedagogică în instituția didactică ca profesor de educație fizică în baza contractului individual de muncă, încheiat pe întreaga perioadă cât a fost ales.

La 23 august 2018, în urma discuțiilor referitor la orele de lucru pentru 2018-2019, a primit ore în volumul de 8 ore lectorale.

La 4 septembrie 2018, a făcut cunoștință cu înștiințarea directorului liceului Liudmila Peeva privind încetarea prestării serviciilor pedagogice, fiindu-i explicat că activitatea acestuia este desfășurată de un alt angajat.

Cu ordinul de concediere a făcut cunoștință la 2 octombrie 2018, după o lună de la emiterea acestuia.

A remarcat că prin acțiunile sale, pârâtul a încălcat condițiile contractului individual de muncă, care este în vigoare și poate fi modificat, prin acordul adițional al părților sau potrivit prevederilor legale, cu respectarea procedurii de concediere.

A învederat că în cadrul acestei instituții de învățământ a activat 28 de ani, având o reputație ireproșabilă, fiind un profesor de categoria întâi cu o vechime în muncă de 36 de ani.

A considerat că a fost concediat ilegal cu încălcarea prevederilor art. 81, 88 și 210 Codul muncii.

De asemenea, angajatorul incorect a tălmăcit legislația privind cumularea funcțiilor la contractul individual de muncă, întrucât a fost angajat nu prin cumul și a ignorat cap. VII pct. 7.5 din contractul colectiv de muncă la nivelul liceului 2015-2019.

La fel, au fost ignorate și recomandările scrise ale Consiliului general al comitetului sindical de învățământ de a înlătura acțiunile ilegale și de a-l restabili la muncă conform condițiilor contractului individual de muncă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 2 din 3 septembrie 2018 privind desfacerea contractului individual de muncă emis de Liceul Teoretic „Ivan Vazov” or. Taraclia, ca fiind ilegal, restabilirea în funcție de profesor al educației fizice al Liceului Teoretic „Ivan Vazov” or. Taraclia, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a salariului pentru perioada lipsei forțate de la locul de muncă în mărime de un salariu mediu lunar de 5 460 de lei, a prejudiciul moral în mărime de 5 salarii medii și a cheltuielilor de judecată.

La 23 noiembrie 2018, Alexandr Lisița a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegal ordinul nr. 2 din 3 septembrie 2018 cu privire la rezilierea contractului individual de muncă cu Alexandr Lisița din funcția de profesor de educație fizică emis de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, cu restabilirea în funcția de profesor de educație fizică cu sarcina pedagogică conform contractului individual de muncă, anularea ordinului nr. 20 din 7 septembrie 2018 cu privire la corectarea ordinului nr. 2 din 3 septembrie 2018 ca ilegal, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a salariului pentru absența forțată de la muncă sub formă de un salariu mediu lunar în mărime de 5 460 de lei, a prejudiciul moral în mărime de 5 salarii medii și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul sediul Taraclia, a fost atras în proces Pavel Carapencov în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

La 26 decembrie 2018, Alexandr Lisița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liceului Teoretic „Ivan Vazov” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordinul nr. 97 din 20 noiembrie 2018, a fost suspendat contractul individual de muncă emis de Liceul Teoretic „Ivan Vazov” or. Taraclia, pe motivul alegerii lui în funcție la organele sindicale.

Temeiul de drept al emiterii ordinului nr. 97 din 20 noiembrie 2018 fiind indicate prevederile art. 78 alin. (1) lit. d) Codul muncii.

A menționat că ordinul menționat l-a recepționat la 23 noiembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal.

A considerat că ordinul în cauză este unul ilegal și necesită a fi anulat, deoarece din momentul alegerii lui în calitate de președinte al Consiliului Raional al Federației Sindicale a Educației și Științei Taraclia, nu a depus cerere de a fi suspendat contractul individual de muncă.

Totodată, din anul 2013, în conformitate cu art. 54 pct. 2. Codul educației, cu instituția didactică au fost încheiate un șir de acorduri suplimentare la contractul individual de muncă și anume, din 1 septembrie 2013, 1 septembrie 2014, 1 octombrie 2015, 5 mai 2016, 11 septembrie 2017, respectiv liceul teoretic continua raporturi de muncă fără suspendarea contractului individual de muncă, fiind stabilit lucrul educativ și orele de lucrul extrașcolare și după alegerea lui în funcție electivă.

La 26 noiembrie 2018 și 18 decembrie 2018, a solicitat prin cerere anularea ordinului nr. 97 din 20 noiembrie 2018, însă până în prezent nu a primit niciun răspuns.

Prin încheierea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul Taraclia, au fost conexate cauza civilă nr. 2-460/2018 la acțiunea formulată de Lisița Alexandr împotriva Liceului Teoretic „Ivan Vazov” or. Taraclia și cauza civilă nr. 2-349/2018 la acțiunea formulată de Lisița Alexandr împotriva Liceului Teoretic „Ivan Vazov”.

Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul sediul Taraclia, a fost atras în proces Consiliul Raional al Federației Sindicale a Educației și Științei Taraclia în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul Taraclia, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost recunoscut ilegal și anulat ordinul nr. 97 din 20 noiembrie 2018 privind suspendarea contractului individual de muncă în privința lui Alexandr Lisița.

A fost încasat de la Liceul Teoretic „Ivan Vazov” or. Taraclia în beneficiul lui Alexandr Lisița salariul pentru absența forțată de la muncă în mărime de 41 316,24 de lei, suma în mărime de 6 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată în mărime de 1 534,45 de lei.

A fost încasată de la Liceul Teoretic „Ivan Vazov” or. Taraclia în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 577,20 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 2 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul, au fost respinse apelurile declarate de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov și de Alexandr Lișița și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că ordinului nr. 2 din 3 septembrie 2018, prin care a fost desfăcut contractul individual de muncă între Liceul Teoretic „Ivan Vazov” și Alexandr Lișița, în temeiul art. 86 alin. (1), 273 și 274 Codul muncii, a suferit schimbări și anulat, cu repunerea reclamantului în funcție.

Astfel, prin ordinul nr. 96 din 19 noiembrie 2018, a fost anulat ordinul nr. 2 din 3 septembrie 2018 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă, cu restabilirea lui Alexandr Lișița în funcție de profesor de educație fizică.

Au precizat instanțele de judecată ierarhic inferioare că obiectul litigiului în prezent reprezintă doar legalitatea suspendării din funcție al reclamantului, deoarece în prezent în vigoare este doar ordinul de suspendare din funcție.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că, începând cu prima alegere a lui Alexandr Lișița la funcția electivă în organele sindicale, din anul 2000, anual au fost încheiate contracte adiționale la contractul de muncă de bază și Alexandr Lișița desfășura activitatea de muncă în calitate de profesor de educație fizică, circumstanțe ce demonstrează continuarea relațiilor de muncă între părți.

Respectiv, Alexandr Lișița nu a fost eliberat de munca de bază în legătură cu alegerea în consiliul sindical, unde deține funcție electivă și nu a solicitat instituției didactice suspendarea contractului individual de muncă în legătură cu deținerea funcției electivă.

La 1 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov a declarat recurs împotriva deciziei din 2 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că Alexandr Lișița a prezentat administrației liceului extrasul din decizia nr. 01/11 din 29 ianuarie 2015 despre stabilirea normei de muncă prin cumul a președintelui Consiliului Raional al Federației Sindicale a Educației și Științei Taraclia., prin intermediul căruia intimatul inducea în eroare administrația liceului că în cadrul liceului teoretic activează prin cumul, fapt care rezultă expres din conținutul și modul de formulare a extrasului.

Totodată, a evidențiat că în sfera învățământului liceal, 18 ore de muncă săptămânală constituie o normă didactică de bază, pe care iarăși intimatul nu o putea cumula la liceu.

Așadar, depistând că intimatul a indus în eroare administrația liceului precum că activează prin cumul la liceu, a fost emis ordinul nr. 96 din 19 noiembrie 2018, prin care a fost anulat ordinul de concediere și restabilit Alexandr Lișița în funcția de profesor de educație fizică.

Ulterior, a fost emis și ordinul nr. 96/1 din 19 noiembrie 2018, prin care raporturile de muncă cu Pavel Carapencov au fost încetate pe motiv că Alexandr Lișița a fost restabilit la locul de muncă deținut anterior.

Iar prin ordinul nr. 97 din 19 noiembrie 2018, au fost suspendate raporturile de muncă cu salariatul Alexandr Lisița, conform art. 78 alin. (1) lit. d) Codul muncii și art. 34 din Legea sindicatelor.

Ca urmare, pe perioada suspendării raporturilor de muncă cu intimatul, a fost angajat în calitate de profesor de educație fizică Pavel Carapencov.

Instanța de apel la soluționarea litigiului a interpretat în mod eronat norma de drept material.

A evidențiat că pretenția lui Alexandr Lisița privind anularea ordinului nr. 2 din 3 septembrie 2018 privind concedierea în temeiul art. 86 alin. (1) lit. s) Codul muncii nu poate fi admisă, or prin ordinul nr. 96 din 19 noiembrie 2018 a fost abrogat ordinul de concediere, iar Alexandr Lisița a fost restabilit în funcție.

Pretenția privind anularea ordinului nr. 20 din 7 septembrie 2018, de asemenea, urmează a fi respinsă, deoarece prin acest ordin doar au fost introduse corectări la temeiurile de drept ale concedierii expuse în ordinul nr. 2 din 3 septembrie 2018, fiind un ordin accesoriu care urmează soarta ordinului principal.

Referitor la pretenția lui Lisița Alexandr privind anularea ordinului de suspendare din funcție pe perioada exercitării funcției electiv de președinte a sindicatului raional, a menționat că potrivit art. 78 alin. (1) lit. d) Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în caz de ocupare a unei funcții electiv în autoritățile publice, în organele sindicale sau în cele patronale.

La fel, și din prevederile art. 187 și 388 Cod civil, rezultă că salariatul care ocupă o funcție electivă poate reveni la locul de muncă doar după terminarea împlutemicirilor, respectiv, Alexandr Lisița corect a fost suspendat din funcție la liceul teoretic.

A subliniat că nu corespund adevărului argumentele intimatului precum că acesta activează în cadrul sindicatului raional prin cumul, or la materialele dosarului civil este anexat graficul de muncă al președintelui sindicatului raional Alexandr Lisița pentru anii 2010-2011, cu un regim de muncă de 40 ore pe săptămână, ceea ce confirmă că locul de muncă la sindicat este de bază.

Suplimentar, carnetul de muncă anexat la materialele dosarului este completat și deținut în exclusivitate de Sindicatul Educației și Științei, fapt ce demonstrează că locul de muncă de bază este la sindicat.

La reclamarea de către prima instanță a tabelelor de pontaj, a statelor de personal în baza cărora se calculează salariul, Alexandr Lisița a refuzat să le prezinte motivând că la sindicatul raional contabilul nu calculează orele de muncă în bază de tabele de pontaj.

De asemenea, intimatul nu a prezentat nicio informație privind modul de calcul a salariului lui.

A considerat că este eronată interpretarea instanței de apel că pentru suspendarea contractului individual de muncă pe temeiul indicat la art. 78 alin. (1) lit. d) Codul muncii, este obligatorie depunerea unei cereri de către salariat pe numele angajatorului, or norma menționată nu prevede depunerea cererii.

Norma legală stipulează că în cazul în care salariatul decide să ocupe funcția electivă, prin aceasta el își exprimă voința la suspendarea raporturilor de muncă pe perioada exercitării funcției electivă, nefiind necesară depunerea unei cereri, ci doar emiterea unui ordin de către angajator.

La fel, instanța de apel a constatat că Alexandr Lisița ilicit a fost suspendat din funcție, or prevederile art. 387 și 388 Codul muncii oferă posibilitatea alegerii între a elibera sau nu salariatul din funcția ocupată la locul de muncă pe perioada executării obligațiilor la funcția aleasă.

Referitor la acest argument al instanței, a invocat că într-adevăr Codul muncii oferă anumite garanții pentru persoanele alese în organele sindicale și eliberate/neeliberate de la locul de muncă de bază, însă este inadmisibil ca o persoană să dețină concomitent două funcții de bază în interiorul aceluiași grafic de muncă, așa cum se constată în cazul lui Alexandr Lisița.

La 25 august 2020, în adresa lui Alexandr Lisița, avocatului Victor Delijan, Comitetului Sindical Raional secția Învățământ Taraclia și Pavel Carapencov a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 112 vol. III), fiind recepționat de Alexandr Lisița și avocatul Victor Delijan la 28 septembrie 2020, de Comitetul Sindical Raional secția Învățământ Taraclia la 25 septembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 113-114 vol. III) iar corespondența expediată în adresa lui Pavel Carapencov a fost returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 115 vol. III).

La 14 octombrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Alexandr Lisița a depus referință la recursul declarat de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 2 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 97 vol. III), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 1 septembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Liceul Teoretic „Ivan Vazov”, reprezentat de avocatul Maxim Todorov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu